

SUBSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Estranger. 9'00 id. id.
Pagant per any, una pesseta de rebuix

EL POBLE: CATALA

DIRECTOR-GERENT
PERE OOROMINAS
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.
DEPRENTA
CARRER FORTUNY, NÚM. 2, TERS
TELÈFONS
Redacció, 723 - Imprempta, 2,298

ANY VIII NÚM. 2.230

BARCELONA, DISSAPTE, 15 ABRIL DE 1911

UN NÚMERO, 5 CENTIMS

LA GUERRA DE MELILLA DE 1909

Com se provocà'l conflicte

Heusquí traduïda la part essencial de la nota que amb data de 21 de setembre de 1909 dirigí a les potències el soldat del Marroc, i que explica d'una manera incontestable la provocació del conflicte per part del Govern espanyol.

La qüestió més important era la de les fronteres de les dues places fortes sudistes (1) i particularment la qüestió de les mines del Rif, per les quals el senyor embaixador d'Espanya havia demanat el privilegi d'exploració; se li havia respost respecte aquest particular per una petició de ajornament de la solució, fins al moment en que fos elaborat un reglament sobre la materia. En efecte, el Magzem xerifí tenia la certitud que executant els esmentats treballs en l'interior del país, sobre tot en les circumstàncies presents, seria provocar disturbis en aquella regió i suscitar perilloses dificultats entre els dos Governos veïns.

Posteriorment al viatge del senyor embaixador d'Espanya a la Cort xerifiana foren començats els treballs del camí de Ceuta a Tetuan i altres punts enfora de les fronteres.

El senyor encarregat d'affers d'Espanya a Tínger respongué, quan se li parlà de aquest assumpte, que eren els mateixos indígenes els que treballaven en aquest camí i que el governador de Ceuta no feia més que prestar el seu apol.

Se li escrigué per formular reserves sobre això i per declarar el Magzem tota responsabilitat en les conseqüències d'aquelles operacions.

Quan el ministre d'Espanya tornà de la Cort xerifiana i marxà cap a Madrid, el governador de Melilla envià a buscar els notables del Rif i els feu saber que havia decidit autoritzar les dues companyies que explotaven les mines sobre'l llur territori al produir-se disturbis al Rif (1), però repen- dres-los treballs.

Els notables respongueren al governador que ho consultarien al Magzem; però el governador no volgué acceptar d'ells altra solució que la de deixar sortir els obrers (de les mines), emplenar la forsa si calgués. Els notables feren remarcar al governador les greus conseqüències de la seva resolució i se retiraren de casa d'ell afeixats. Escrigueren sobre això a Sa Majestat xerifiana, qui's respongué que restessin en la calma i la tranquil·litat i que no comencessin cap acte lamentable; Sa Majestat els deixà també que la qüestió seria examinada degudament i solucionada en condicions satisfactòries.

No s'ignora que la protecció prestada per l'honorable Govern espanyol an aquelles companyies, que al·legua l'invenció d'algunes mines al prebent i als seus partidaris, no està conforme amb les regles de l'equitat

y la justicia, car la qüestió de les mines està lligada amb les clàusules especials que la regixen segons els termes de les disposicions de l'Acta d'Algecires, la qual deu esser respectada per totes les potències i especialment per l'honorable Govern espanyol, en el territori del qual se celebrà aquella Assemblea.

En vista de la carta escrita per la gent del Rif i del fet que noves repetides s'apalaven la formació d'una columna militar a Melilla, l'aplegament de tropes en aquesta plassa forta i l'èxode dels musulmans que's trobaven en aquell presiri, el dia 20 Juny 1909 i el 21 del mateix mes, corresponent al 10 de juny de 1909, s'escrigueren cartes a l'encarregat d'affers d'Espanya per cridar l'atenció del seu honorable Govern sobre'l fet que les conseqüències d'aquesta expedició serien desagradables, responent d'una manera que no permetia obtenir el resultat volgut, o sigui la detenció dels treballs i la suspensió de l'expedició militar que tenia per causa l'exploració de les mines, contraria a les estipulacions de l'Acta de la Conferència d'Algecires. Una altra carta fou escrita el 30 Juny 1909, corresponent al 19 de juny de 1909.

Aquestes cartes se conserven, i totes estan concebudes en termes molt cortesos i molt correctes; elles demostren que'l Magzem xerifí conservà drets que li asseguraven les lleis religioses i civils sobre'l territori del seu propi imperi i que declina totes les responsabilitats per les conseqüències de aquesta acció que va més enllà dels tractats i viola les lleis establertes.

El fi principal de totes aquestes cartes era demanar la suspensió dels treballs de les mines fins a l'elaboració d'un reglament relatiu a aquesta qüestió, mentre l'embaixada xerifiana, l'envià de la qual a Madrid estava decidit oficialment, podia dedicar-se a tractar de tots aquests assumptes per les vies diplomàtiques i conciliadores, a fi que aquesta qüestió arribés a una solució pacífica i a un resultat satisfactori per ambdues parts. A despit de totes aquestes precaucions preses pel Magzem per evitar tota possibilitat d'esdeveniments desagradables per ambdues parts, succeí lo que succeí.

En efecte, el governador de Melilla cregué que no podia fer altra cosa que autoritzar els obrers de les mines a sortir novament a reprendre llurs treballs, i això abans de l'arribada de l'embaixada marroquina a Madrid.

Quan les gent del Rif vegeren el llur territori invadit sense cap dol malgrat els avisos i les advertències que havien donat, se produïren entre alguns d'ells i els obrers de les mines que sortien escollats per forces militars, baralles en el curs de les quals moriren alguns individus d'ambdues bandes, la mort dels quals s'ha deplorat vivament.

Poques vegades com aquesta escau tan bé allò de: sense comentar...

EL MANUSCRIT

DE LA SEU D'URGELL

COMENTARIS

En els llocs aont s'hi reuneix la gent que parla de coses d'art se parlava molt de la venda del manuscrit de la Seu d'Urgell.

Alguns posaven en qüestió que s'haguessin donat 125,000 francs per aquell Beaguet donat 125,000 francs per aquell Beaguet de Liébana. Suposaven que podia haver-hi confusió en la classe de moneda i que s'hauria fet duros de lo que eren pessetes. Nosaltres no més podem dir que la persona de qui sabem la notícia ens seguí mercedent crèdit mentre no se'ns demostrà lo contrari.

També hem sentit a dir que'l manuscrit no havia sortit encara de Catalunya. Que hi haurien intervingut un antiquari de la Seu d'Urgell i un altre de Barcelona. Per ara no creiem convenient donar a conèixer el nom de la persona que ha fet d'intermediari per la venda. A més a més, per raons que no cal explicar seguim creient que'l manuscrit se troba ja fora de Catalunya.

Se parla de l'intervenció de les autoritats. Tant de bó que's pugui encara arribar a temps de perfeccionar la venda. Al nostre entendre lo únic que podrà fer-se es salvar altres coses que estan en perill d'esser venudes.

En lo que convenia tothom es en que'l canonge de la Seu no tenien dret a vendre'l manuscrit. Un particular que té, per exemple, la «Crònica del Rei en Jaume», serà millor que l'ofereixi per vendre's a una biblioteca o museu del país, però si no li ofereixen lo que val sempre li queda el dret de vendrela a l'extranger.

Però l'Arxiu de la Seu es un arxiu públic, adscrit per l'las indisoluble al servei de l'Església i del seu Capítol, i els canonges no'n poden treure res sense fer manament a la seva fe de dipositaris.

Com que no hem de tractar aquestes coses amb esperit d'hostilitat a l'Església, hem de reconèixer que les autoritats eclesiàstiques han impedit moltes vegades l'emigració de semblants obres d'art. Però si no ho fessin, en nom del més alt interès de la cultura patria el Govern hi hauria d'intervenir.

Parlant amb en Sampere y Miquel

Era natural que tractant d'un manuscrit amb minúscules policromades anessim a parlar amb l'autor del magnífic quadern sobre l'art barroc a la nostra terra.

Ena ha dit que en «La Tribuna» de demà donarà la seva opinió sobre'l còdex de que's tracta relacionant-lo amb el de Girona, els que hi ha a Madrid i el de Gascunya pintat per en Garcias.

Al seu entendre l'«Apocalipsi» de la Seu d'Urgell no val els 125 mil francs, essent potser de tots els que's conservaven d'aquella època el que té un valor artístic absolut més negatiu. El manuscrit de Girona es immensament superior. Ja deïem ahir quelcom d'això al donar l'opinió don Villanueva.

Com es possible que tornem a insistir en el criteri de Sampere y Miquel, ens limitem avui a donar aquesta primera impressió.

Els més mal pensats sospiten que pugui reproduir-se aquí el cas de Monforte, aont van treure 10 mil duros per una obra d'art que no els valia, fent veure que havia de rescatarse d'un extranger que ja l'havia comprada.

No ho creiem. En tot cas l'haurien errada. Aquestes obres d'art ni s'han de vendre a l'extranger, ni poden sortir de les esglésies més que per anar als Museus públics. Y si es precis moure l'opinió per obtenir-la mourem. Ja comença a fer camí l'idea d'aixecar un inventari de les obres d'art que's troben en perill d'esser venudes a l'extranger.

Per donar un dia de descans a tot el personal que treballa en la confecció d'aquest diari, com cada any, el dilluns EL POBLE CATALA no publicarà edició

Notes polítiques

Les conferències del C. N. R.

La primera conferència de la serie organitzada pel Centre Nacionalista Republicà del carrer de Pelai, tindrà efecte el dissapte que ve, dia 22 dels corrents.

Com ja tenim dit, la conferència anirà a càrrec de don Josep Comas y Solà, qui desenvoluparà el tema: «Idees generals sobre Astronomia».

Un àpat

Diversos amics del jove escriptor Ezequiel Enderiz l'obsequiaran amb un banquet íntim per celebrar la seva sortida de la presó després de complir una condemna que li fou imposada amb arreglo a la llei de jurisdiccions.

Els socialistes

La Agrupació Socialista Barcelonesa celebrarà assemblea extraordinària demà, a les quatre en punt de la tarda, per tractar assumptes d'interès.

Anants y vinents

Proseguint son viatge a Itàlia, ahir al matí, com diguerem, marxà en l'express de França de les 9'40, l'elegant diputat republicà don Melquíades Alvarez.

En l'express del matí arribà de Madrid, l'excursant don Emili Riu.

Política anglesa

Els diputats conservadors y l'obstrucció al «Parliament bill»

La discussió del «Parliament bill» a la Cambra dels Comuns estava dies passats molt aturada. Els conservadors, per dificultar l'aprovació d'aquell projecte, que, com es sabut, suprimeix el «veto» de la Cambra dels Lords, havien apelat a l'obstrucció, per medi de la presentació de multitud d'«emmenes».

Per aprovar tres ratlles i mitja de l'article primer se necessitaven tres dies. Y això que els conservadors accepten lo que disposa aquell article, en virtut del qual se declara lliures de l'intervenció de l'Alta Cambra els projectes econòmics y financers.

Aquesta obstrucció fou organitzada en tota forma. A cada diputat conservador se li donava un nombre determinat d'«emmenes» per defensar. Ademés, se distribuïa a la Cambra una mena de evade mecum de l'obstruccionalisme, contenint diversos procediments per a eleminar els debats.

Però'l Govern, els liberals i els seus aliats no s'han deixat imposar per la minoria conservadora. De primer acordaren prorrogar indefinidament les sessions després de les onze de la nit, hora de la qual no poden normalment passar. Després la majoria votà, a petició del ministeri, l'aplicació del procediment del «kangurus», que consisteix en donar plens poders al speaker o president de la Cambra per triar d'entre totes les «emmenes» les que realment valen la pena de esser discutides; les demés no's llegeixen tan sols.

El nom d'aquest procediment se deu a que, per exemple, de la primera «emmena» se salta a la que ve, prescindint de les d'entremig; d'això se'n diu el salt del «kanguru».

Darrerament els conservadors s'han mostrat disposats a la conciliació, y la discussió del «Parliament bill» ha avançat molt en les sessions últimes.

LA SITUACIÓ D'ESPANYA

Comentarios

Amb aquest darrer títol, publica el diari republicà «El Mercantil Valenciano», l'article següent:

«El presupuesto del Ministerio de la Guerra ha sido aumentado este año en cincuenta millones de pesetas. No obstante este considerable aumento que eleva el presupuesto de dicho departamento a ciento sesenta y cuatro millones sesenta mil cuatrocientos dos pesetas, el general Luque ha manifestado, en el último Consejo de Ministros, que existen muchas atenciones que cubrir, pues la fábrica de Trubia no puede funcionar por falta de la consignación de doscientos mil pesetas que necesita, y ha cuatro regimientos de caballería sin caballos, y se ha consumido una parte no despreciable del presupuesto por haber permanecido en filas más tiempo del debido 25,000 hombres. También el ministro de Fomento tropieza con dificultades económicas, y así lo ha manifestado al señor Canalejas en una conferencia que ha celebrado con éste para buscar el modo de resolverlas.

Es más holgada la situación económica de los demás Ministerios? Puede asegurarse que es igual ó acaso peor. Y eso que estamos a principios del año económico. Mientras los Ministros estudiaban el modo de salir de estos apuros, el gobernador civil de Zaragoza telegrafía a Gobernación y a Fomento pidiendo dinero con urgencia para resolver un conflicto de orden público que el hambre ha planteado en Carriñena y en otros pueblos de Aragón, conflicto que también está planteado en Andalucía con los propios caracteres.

Es más envidiable la situación económica en el resto de España? Los sangrientos sucesos de Canilla de Acituno, no los ha producido el hambre, aliada del caciquismo?

Frente a una realidad que no hay medio de ocultar ni de atenuar, porque el hambre grita, destruyendo todos los convencionalismos, se piensa todavía en aventuras belicosas y se hacen preparativos para realizarlas. Es una equivocación tremenda, un caso de insania suicida que únicamente puede deshacer y curar esa misma realidad que hoy se menosprecia y que al fin y al cabo acabará por imponerse por la misma lógica de las cosas.

Antes de la proyectada aventura, a principios del año económico, con un presupuesto superior a la potencia económica de España, según palabras del propio Canalejas, se tropieza con dificultades porque falta dinero. Cómo han de prosperar ciertos delirios a no ser en el caso absurdo de que el pueblo español se resigna a lo que no se resignan los que no han perdido por completo el instinto de conservación?

Demuestra una larga experiencia que las oligarquías que detentan el Poder y la Soberanía no atienden razones ni advertencias. La voz de Pi y Margall, acusado de mal patriota por el hampa dinástica, se perdió en el vacío y se nos llevó a Cavite y a Santiago de Cuba. Los acentos de Costa fueron ahogados y se continuó la política del desastre.

Quién será tan necio que espere convenir al Gobierno de que desista de sus proyectos? Quién será tan cínico que se atreva a negar que sometidos a un plebiscito esos proyectos serían rechazados por la inmensa mayoría del pueblo español?

Pese a todos los obstáculos, creemos que esta vez la realidad se ha de imponer contra todas las previsiones y todos los optimismos ministeriales.

Lo que no debe ser puede ser y es muchas veces. Pero lo que no puede ser no es.

Una residencia d'estudiants

a Madrid

M'hi havien convidat a sopar. El bon amle Castillejos, el bellugadís secretari de la Junta nacional de pensions, sempre amantat a realitzar y a propagar, me dela:

—No vull explicar-li lo que es allò. Vagi allí, sopi, preguntí, contí alguna cosa y jo li asseguro que passarà la vetlla amablement. Després, pera acabar de passar la vetlla, jo li alegiré lo que no li entri pels sentits.

Cap a la banda esquerra de la Castellana, en un solar que fa cantonada entre'l carrer de Fortuny y de Rafael Calvo hi ha un reixat de casa de senyors que dona a la finca aont hi ha instalada la «Residencia d'Estudiants».

Es un xalet de planta baixa, soterrani y dos pisos. Al peu de l'entrada ja hi noteu un ambient plàcid, amable lloc de calma y de repós, aont tot pren un aire de senzillesa gentil.

A la dreta hi ha'l petit chalet que serveix de laboratori, sala de treball y biblioteca. Una taula, uns quants llibres en prestatges de fusta de pi. A l'esquerra la sala de rebre, aont s'hi passa la vetlla com en un interior familiar y burgès, amb el piano, l'otomana, les butaques de vimets, la llar de foc. Y per tot graciosos fotografies de obres d'art, figures de tanagra, algún gerro de Talavera amb el seu pom de flors.

A dalt cada estudiant té'l seu dormitori. N'hi ha de minúsculs, amb llit giratori, per l'estil dels que s'usen en els eslepeigs-cars. N'hi ha de més grans amb taules pera escriure, n'hi ha tenen armari de lluna y tot. En cap hi falta el top pera rentarse en persona. Els mobles són senzills y la decoració d'estampes, fotografies, va a gust de l'estadant.

Eren més de les onze de la nit quan en Jiménez, prior de la residencia, un andalús formal y enérgic que mou agradable simplicitat, anava ensenyant-me els dormitoris: tots tenien oberta la finestra per out entrava un grisu més que tonificant.

—Es costum de la casa, me digué, que tots els estudiants dormin amb la finestra oberta. Treient el cap enfora se veien els carrers y els arbres blancs de neu. Jo us dic ben verament que devegades l'higiene pren cert aire d'exercici deixuplinari y ascètic.

A fora de la casa hi ha un covert que s'ha utilitzat per menjador, cuina y dormitori del servei. Allí ens esperava una taula ben parada, senzilla, patriarcal, volada de claror, exquisida de netedat. El menjar servit a la moda d'una família arreglada era agradable y abundant. Les cambres servien amb guants y davanals blancs.

Confesso que a l'entrar a la residencia aquells estudiants, són ja, tan formal, tan reïrets, varen produir-me una impressió de freda reserva. Jo trobo que quan els joves passen massa temps, contenint la natural expansió de la seva edat, acaben per ofegar alguna cosa de dins que es indispensable per la bondat de la vida. El complement de la tristesa en la joventut es una hipocresia egoista.

Després, tot enraonant, va rompre's una mica el glas: potser es que jo no sé encara avenir-me a que's joves me tractin com a un senyor de bon regent. Potser aquells nois volien acreditar-se de gent seria y reposada. Però tots els respectes s'avenen amb l'anímada mobilitat, la fresca y soant alegria de la joventut, la generosa cordialitat dels homes que no coneixen l'amargura del desengany.

Oi que tots aquests perills, amic Castillejos, se salvaran a la residencia d'estudiants? Tots ells fan cara de bons xicots, aficionats a la seria y metòdica investigació.

La residencia està montada per l'estil de les cases d'estudiants que s'organitzen a Escocia, sobre'l mateix principi de vida col·legial que tan saborosos fruits donaren a l'«Edat Mitja». La vida en comú per homes que persegueixen una sola finalitat espiritual, que aquí es l'estudi universitari, y que lluny de casa seva troben un ambient familiar en la companyia dels seus condeixebles, es un procediment digne d'imitació.

Un patronat, com ara la Junta de pensions, lloga un xalet amb el seu jardí, l'ambra y el disposa per la vida d'un reduït nombre de joves. Compra la bateria de cuina, la vaixela, les robes dels llits y se cuida de pagar el lloguer. Després nombra un jove prior o regent, en altres punts es un comitè, y a l'entorn d'aquesta amigable autoritat s'hi constitueix l'arna estudiantil.

Allí no hi ha cap mestre, ni s'imposa cap reglament d'estudi. S'ha procurat que els estudiants fossin de diferents facultats o escoles, n'hi ha que després de llicenciats continuen els seus estudis; els uns comencen la carrera y els altres l'acaben o ja l'han acabada. Així hi ha varietat de comunicació, la casa se renova, la seva tradició subsisteix.

Fora de les poques pràctiques comunes, en els menjars y disposició de la casa, cadascú distribueix com vol la seva vida. Per un rígid y alhora suau treball de selecció la residencia se desà dels membres que no lliuen.

La residencia de Madrid marxa bé y diuen en Castillejos y el prior Jiménez que probablement aviat podran pagar el lloguer els mateixos estudiants. Aleshores, a la vora d'aquesta primera cel·la, se'n constituirà una altra y una altra y una altra després, fins a permetre la formació d'una mena de federació col·legial, uns nous principis de distribució, amb camps de joc, amb veritables biblioteques, seminaris y laboratoris que completin felissim la nostra pobre vida universitària.

A l'hora de despedir-me, després d'una agradable vetllada, ja començava a semblar-me que tots fossin amics meus. Els que passen allí una part de la seva adolescència y de la seva joventut no podran separar-se sense la punyenta impressió d'una fonda malinconia.

Me quedava un duple y tot caminant cap a la Castellana el vaig comunicar a l'amic Castillejos.

—Y aquestes notes, entre tants estudiants, no les pensarà ningú?

—El nostre prior Jiménez vol que siguin notes, no vol cambres. Les notes deixaran per la casa un perfum de família. Tots les respectaran, però si algú d'ells se proposava mereixeria el menyspreu dels companys y seria expulsat implacablement. No troba que aquesta es també una pràctica d'educació moral?

ODISSEUS

Primer Congrés Espanyol

D'HIGIENE ESCOLAR

A les mares:

L'any vinent tindrà lloc a Barcelona un Congrés d'Higiene Escolar, el primer d'aquesta mena que's celebrarà a Espanya.

Dit això, cal preguntar: a quí interessa aquest Congrés? Pel nom, Higiene escolar, sembla que sols interessi als mestres y als mestres, als primers per quant la higiene ve a esser com el pedestal ont descansa la seva ciencia, y els segons perquè aquest Congrés d'Higiene es d'immediata aplicació a l'Escola. No vull pas parlar de l'importància d'aquest Congrés, tota vegada que hi ha fer en qüestions higièniques a l'escola espanyola; ni vull parlar de nostres locals impropis de retindre per espai de sis hores a nostres alumnes; deixó apart la pintura dels horrors de les escoles, la major part cases de veïnat y llocs humits, mal ventilats, y foscos, perquè això es cosa tan sabuda, que per sabuda no's cuidem de renovar. Prescindim de l'omni càrreg oficial com a mestre, y com a mare'm dic: aquest Congrés no interessa sols als mestres, ni es feina única dels mestres; aquest Congrés, d'Higiene Escolar, interessa també a les mares.

Les mares, pel sol fet d'esser-ho, tenim

Centre Nacionalista Republicà

Aquesta nit, de deu a dotze, visitaran aquest Centre, para cantarhi les típiques «Caramelles», els següents chors y orfeons:

Catalunya Nova Orfeó Gracienc
Cantaires de Catalunya
La Violeta de Clavé La Violetana
Se convida als socis y a ses families

MODES DE CARMEN PEIG

Participa a sa distingida clientela y al públic, que ha arribat de París y rebut els últims models de sombreros para la present temporada, que comença el dia 12 del corrent mes.

—NOTA: No's reparteixen circulars.

Dr. GALLEGO Vies Urinaries - Sífilis 606

Comte Assalt, 18. — De onze a una y de tres a nou

GRAN EXPOSICIÓ DE MONES Y DOLSOS

propis pera Pasques. Fàbrica de dolsos de J. Ferrer y Gil, carrer de Sant Pau, número 13.

DR. CASTELLARNAU VIES URINARIES. — MALALTIES SECRETES

Rambia del Centre, 11, principal.

DR. BOADA Vies urinaries. Malalties de la pell. Raigs X. Extirpació radical del

pèl moix. Corta, 642. De dues a quatre y desà a set tarda

ECOS

A l'apuntador de can Puigdomènech hi ha nines que vesteixen la falda-pantaló, y a conseqüència d'això que de que no hi ha aibir un conflicte d'orde públic.

Uns amics de la casa celebraven, del carrer estant, el goig que feien aquelles nines y un d'ells va dir:

—Una falda-pantaló molt ben fallada.

Però'l cas es que això varen sentir-ho unes dones que passaven, y figurant-se que's tractava d'una senyora que havia entrat a comprar quats llamínades, se van plantar a la Rambla esperant per veure-la com sortiria. Com si fossin una romaguera a l'entorn de les dones s'hi van anar agrupant badocs y badocues.

Els que passaven preguntaven què era allò. Y la bola va anar fentse y creixent. A la colla hi havia una senyora amb falda-pantaló, sinó que l'amo l'havia amagada a l'obrador y alguns varen anar a voltar per veure si la feien sortir per darrera.

Com que la cosa comensava a ferse entenedora, la policia hi va acudir. Un què carregat de galons donava ordres per dissoldre'l grupus que a cada punt se renovaven. Y tot el matí l'imaginària dama fou l'intriga y posà una punta de neguit en la amable Rambla de les Flors.

Que hi vagi en compte en Puigdomènech a amagar senyores a l'obrador y a ferles sortir per la porta del darrera. Hi ha terres aont per poca cosa més fusellon a un home

LITERARIAMENT, això de les professions de Setmana Santa, es un llarg tema pera divagacions sobre'l culte de la mort. Alguns escriptors com en Verhaeren y en Barres, deixant para altres l'Espanya àrabe, recullen les visions tràgiques de l'Espanya cristiana, y amb els Cristos negres y agnats, les Doloreses, els penitents, els canis religiosos, totes les reminiscències del Calvari, y tot el sentiment catòlic atormentat y atormentador, a lo Felip II, formaren uns quadros espanyols que tenien tota la negura del mantell de la Verge dels Dolors.

Però aquestes professions tràgiques eren a Toledo l'ascètic y l'hàstic; eren en les ermites basques y navarres, ont encara les multituds s'arrosseguen darrera les imatges amb tremolors mil·lars; eren a l'Andalusia ardenta y supersticiosa, ont al pas del sepulcre de Jesús davant de la presó, els campesonats agafats a les reixes li canten pae-

tes, que després repeteixen, per tots els carrers, agenollats davant dels «pasos» y amb els brassos estesos, la mare que té'l fill a presiri, y un malalt incurable y un fànic y un que sofreix d'amor, de misèria o de cansament de viure.

El dolor cristià, està ben arrelat a Espanya. Però el Centre Excursionista de Catalunya, que aquest any ha anat a veure la professó de Terrassa, no presencià cap espectacle de misticisme truculent, sinó un seguit tradicional y pintoresc, ple d'interès pera una pel·lícula cinematogràfica. Les professions de Setmana Santa a Catalunya, són professions de festa major, una passada que organitzen els capellans pera distreure una nit al poble. Com més tètrica es la professó, més gràcia ens fa.

Y de professions aprofitables, n'hi han a Terrassa, a Sitges, a Lleida, a Prat de Lluçanès, a Caldeà. Totes amb armats y hebreus, amb Cristos vells y un senyors que canten emisereres y uns fagots que sonen terriblement, com la trompa del Judici Final. A Prat, fins treuen calaveres y arrosseguen cadenes y porten cendra. L'Ataracció de Forasters, deu acreditar aquestes professions, organisant viatges, y si no ho fa ella, siguem nosaltres els propagandistes. Pera'ls esperits cultes aquestes festes serien un motiu més d'espiritualitat y d'excepticisme, y acabariem per acostumar a la gent, a veure'ls fanatismes religiosos com un festiu curiós ena una agradable nit de primavera.

EL Comitè del «Nouveau Théâtre d'Arts», de París, pera festejar l'èxit del seu darrer espectacle compost de «Les Garses» de l'ignasi Iglesias y del diàleg «Perlots» de Gabriel Nigonol, va reunir en amical banquet als intèrpretes d'aquestes obres, a la premsa parisenca y a alguns literats y artistes.

Però encara no tancà aquest banquet-epilèg, l'èxit de «Les Garses». En Ruben Dario, acaba d'escriure pera «La Nación», de Buenos Aires, una crònica sobre «Les Garses». La crònica encara no ha estat publicada, però podem anunciar que es un elogi rubendarià, es a dir, efusiu.

EN Santiago Rusiñol ha acabat una nova comèdia, «La Verge del mar». Segurament que serà estrenada després de «La Reina

ELS METALURGICS. — L'Unió d'Obrers Metal·lúrgics celebrarà demà, a les deu del matí, un miting en el local dels obrers forners, Guàrdia, 14, principal, per demanar la llibertat dels metal·lúrgics presos a conseqüència dels incidents ocorreguts durant la darrera vaga general de l'ofici.

La mateixa Unió convoca a totes les Juntes de l'art metal·lúrgic a una reunió que a les quatre de la tarda del mateix diumenge, al local dels carreterers, Nou de la Rambla, 43.

Housaquí el repartiment de «La Reina jove», drama romàntic en quatre actes, original de don Angel Guimerà, que s'estrenarà aquesta nit en el teatre Principal, baix la direcció del primer actor don Enric Giménez.

Reina Alexia, senyora M. Xirgu; Duquesa de Fondanya, senyora M. Morera; Marquesa de Iba, senyora C. Soto; Baronesa de Bergamota, senyora Vendrell; Marquesa de Tirnova, senyora C. Roldán; Comtesa de Rosamaya, senyora Prunell; Duquesa de

Trinar, senyora E. Matas; Gran Duc Esleve, senyor E. Guàrdia; Gran Duc Vladimir, senyor C. Delhom; Marqués de Tirnova, senyor J. Viñas; Senyor d'Armanyac, senyor E. Giménez; Comte de Mura, senyor F. Capdevila; Marqués d'Orís, senyor J. Capdevila; Cavalier d'Aymerich, senyor Santolaria; Duc de Brunstedeck, senyor Fernández; Visconde de Grill, senyor Ferrández; Comte de Torredia, senyor J. Vives; Rolant, senyor A. Nolla; Joan Taleya, senyor V. Darroquí; Filibert, senyor Aymerich; Fritz, senyor M. Sirvent; Toast, senyor J. Martí; Guillem, senyor M. Ordín; Tornamira, senyor H. Goula; Aldret, senyor Gilbert; Senyor de Malfur, senyor Donato; Alcalde de la ciutat, senyor Mas; Notari major del Regne, senyor Planas; Dona del poble, senyoreta Pujol; Idem id., senyoreta Guàrdia; Idem id., senyoreta Ferrández; Home del poble, senyor Cervera; Dames i Cavallers de la Cort, Dones i Homes del poble, Soldats, Servidors del Palau, Banda.

Decorat non dels reputats escenògrafs Mauri Vilomara (segon acte), Moragas y Alar-ma (quart acte).

Demà, dia de Pasqua, Jardi y Nit, se veurà en la segona y tercera representació de dita obra.

MONES, Fayans Català, Corte, 615.

L'empresa de la Sala Moré, que tan se desvela per complir a la distingida concurrència que frequenta dita sala, havent tret

El Gran Calvari instal·lat a les grutes, hi ha fet algunes modificacions que cridaran poderosament l'atenció, inaugurant-se avui, dissapte, 15, que creiem seran molt de l'agrado del públic.

—Els terratrèmots y els incendis no alteren en lo més mínim les construccions sistema «Hennebique». Econòmic y ràpidament d'execució. Demanar pressuposts a Miró Trepat y Companyia, Pels, 1, pal-

CRONICA DE FORA

CATALUNYA - ESPANYA - EXTRANJER

PER TELEFON Y TELEGRAF

ELS RESTES DEN PERAL.

Madrid, 14 abril. — El ministre de Marina tracta de posar-se d'acord amb la família de l'inventor del submarí, l'il·lustre Ismael Peral, per traslladar els restes d'aquest a Espanya y sepulturar-les a Cartagena. Aquesta població se disposa a tributar tots els honors merescuts a l'insigne Peral, víctima amb Espanya de les concupiscències y ambicions de certs polítics que s'apropien del lloc que ocupaven per satisfer els impulsos de la seva enveja y avarícia.

ATROPELL TR MVI RI

Madrid, 14 abril. — A la carretera de Calancho, enfront dels escorxadors, un tramvia elèctric atropellà a un noi, manllo. En el lloc del succeís s'aglomerà molt públic, tractant de llinxar al conductor. Els guardes d'orde públic ho evitaren.

NOU PARC AEROSTÀTIC

Madrid, 14 abril. — S'assegura que en breu se traslladaran a Granada, desde'l Parc aerostàtic de Guadalajara, diversos aparells per establir allí una escola de pràctiques. Dirigirà dita escola el capità Kinkelan.

LA VAGA DE PALETES

Madrid, 14 abril. — El governador senyor Fernández Latorre, ha comunicat al ministre de la Governació y al senyor Canalejas les seves impressions respecte de la gravetat de la vaga de paletes que probablement se transformarà en vaga general.

CREUER S

Vigo, 14 abril. — Ha fondejat el creuer «Océano», procedent del Báltic. El tripulants 700 individus.

REUS INDULTATS

Madrid, 14 abril. — Durant l'acte de la adrecció de la creu, el rei ha concedit els següents indults:

Pere Serrano Moreno, Silbri Manuel Sanz y Ressitit Martin; els tres de l'Audiencia de Madrid, condemnats per robu y homicidi.

Manuel Gamarra Rivas y Manuel de Madrid també.

Jacinto Bruguera, de l'Audiencia de Barcelona, per assassinat.

Francisco Ballesteros, de Cádiz, per assassinat.

Maria Nos Granel y Manuel Alberch, de Castelló, per homicidi y assassinat.

Valero Burillo Andreu y Francisco Andreu, de l'Audiencia de Terol, per robu y homicidi.

Hermenegilde Gómez y Mare Fidel, de la Audiencia de Saragossa, per robu y homicidi.

Juliana Gómez Cubero, de Saragossa, per parricidi y abortu.

Ignasi Villanueva, de l'Audiencia de Saragossa, per robu y homicidi.

En anys anteriors se facilitava a la premsa una ressenya dels delictes comesos per cada un dels reus indultats, però aquest any s'ha sospès per orde del Govern, per suposar que es una propagació perniciososa.

FOOT-BALL.

San Sebastian, 14 abril. — Han arribat els equips de «foot-ball» «Fortuna» y «Vigo». Els adeus de la estació estaven atatsats de públic.

Al deturar-se'l tren ressonà una salva de aplaudiments y se donaren visques als equips.

El públic acompanyà als expedicionaris fins a l'hotel, a l'entrada del qual se repetiren els aplaudiments.

Demà jugaran l'equip «Fortuna» contra l'equi de San Sebastian y el de Madrid contra l'equi de l'Anglaterra.

B'NOUET A M. PAMS

Paris, 14 abril. — Els rossellonesos residents a Paris han ofert un banquet al ministre d'Agricultura, M. Pams.

Després de diversos brindis, alguns en català, M. Pams agrai les manifestacions de carinyo y simpatia que se li demostraven, afegint que era per ell una satisfacció sentir com al Rosselló se li donava el primer ministre català.

«El Rosselló—digué—fins a mitg segle passat, esgué condemnat a l'isolament, excepte per la banda de mar.

«Poc a poc el rossellonès, el català de França, ha anat invadint la França y totes les nacions, essent per tot fill peral progrés de l'humanitat. Al veurem en el ministeri representant el Rosselló, sento un gran goig, perquè obro així el camí als demés catalans francesos, per intervenir activament en el govern de la nació.»

CONGRÉS DE QUÍMICA

Paris, 14 abril. — Els membres de la Academia de Ciències y de l'Universitat de Paris han estat convidats al Congrés Internacional de Química aplicada que s'ha de celebrar a Washington en 1912.

Mme. Curie ha sigut personalment convidada. L'any passat fou nomenada membre honorària de la «American Chemical Society».

GUILLEM II A ALACIA LORENA

Berlin, 14 abril. — L'emperador Guillem II el mes que ve farà un viatge a Alsàcia-Lorena. Housaquí els detalls que se saben:

El dia 4 de mitg arribarà a Strasburg. Hi anirà amb sa esposa y la seva filla Lluïsa.

El dia 5 tindrà lloc la revista de tropes de la guàrdia.

El dia 6 l'emperador presidirà l'inauguració del monument en Guillem I.

Se creu que an aquesta ocasió l'emperador Guillem farà un discurs en que al·ludirà a la futura Constitució d'Alsàcia-Lorena.

Els viticultors francesos

Bombes. — La forsa pública agredida. — Renix la tranquil·litat?

Paris, 14 abril. — Comuniquen de Aix que ahir esclatà una bomba, ferint a tres soldats. Un d'ells morí.

Milers de vignerons trencaren el cordó de tropes y saquejaren y incendiaren els cellers de dues fàbriques.

Igual passà a Epemay.

Hi han d'haver molts ferits, car la tropa repartí molts cops de sabre.

A Reims s'han practicat 40 detencions. En els domicilis dels presos se ha trobat gran nombre d'objectes procedents de pil·latges.

Les notícies que arriben de la regió del Marne són cada cop més alarmants.

De Epemay telegrafia que la població està rodejada de flusos d'incendis. Els viticultors han calat foc a pellers, dipòsits de llenya y munts de vides.

Una de les poblacions que ha sofert més es la de Aix, on des de mitg ha sigut saquejada elne casa de vins de xampany y les dependències de l'Ajuntament. Alguns cases han sigut incendiades per les turbes.

En dues han sigut espanyades les caixes de caudals, apoderant-se d'importants quantitats.

Els revoltosos impideixen que els bombers apaguin els incendis.

Les escenes de saqueig y pillatge són innumbrables.

La forsa pública ha sigut agredida amb bastons y a cops de pedra.

A darrera hora comuniquen d'Epemay que s'ha restablert la tranquil·litat material.

La Federació de Viticultors ha publicat un manifest en el que's diu que, en atenció a que l'acord de la Cambra de Diputats ha anulat el del Senat, els viticultors tenen d'esperar, amb orde y dins de la legalitat, la decisió del Consell d'Estat sobre la qüestió de les delimitacions.

El Comitè de la Federació reprova enèrgicament els actes criminals, que atribueix a elements estranys, principalment als anarquistes que s'han barrejat amb els camperols, demanant el càstic dels culpables.

Aquest matí ha sigut detingut a Vendin en Dubois, un dels queles del moviment sedició.

Un altre dels capítostes, anomenat Lagache, ha fugit.

A Cumieres ha sigut detingut un altre agitador, anomenat Marcel Lony.

LA REVOLUCIÓ A MEXIC

Laredo (Texas), 14 abril. — Un telegrama del campament de Madero, prop de Bustillos, dona compte de les proposicions de pau que s'han fet al quele revolucionari, per primera vegada després de comensada la revolució.

L'embaixador para les negociacions ha sigut un tal Frederic Moysé, després d'haver conferenciat amb el ministre Llamantour, que li feu la comanda.

El general Madero, quefe de la rebel·lió, ha consultat per telègraf amb Gómez, quefe de la Junta mexicana de Washington, sobre les condicions en que's podrien acceptar les negociacions.

A pesar d'aixó, el Govern ha encarregat cinc mil fusells y cinc milions de cartutxos a Anglaterra.

HIDROFOBIA

Terol, 14 abril. — Un cabo de mar de la Comandancia de Marina, nomenat Andreu Seguí, tenia un gosset que'l va mossegar la una setmana.

El mariner no va donar importància al fet y per lo tant no va sotmetre al gos a cap tractament.

Però ha resultat que aquest estava atecat d'hidrofobia y el pobre mariner ha mort entre horribles sofriments.

PER LA PAU

Londres, 14 abril. — S'han celebrat nombrosos mitings aquests dies darrers, en pro de la pau y del tractat d'arbitratge.

El més important tingué lloc a Liverpool, presidint-lo Parcalde.

Els oradors han declarat que fora impossible una guerra amb els Estats Units, com a resultat del tractat.

Mr. Robert Gladstone ha afirmat que'l susdit tractat es el primer pas per arribar a l'establiment de la pau universal.

Aquest tema de la pau universal serà tractat largament en el Congrés socialista que avui comensa les sessions, en el del partit treballista que's reunirà al fi de mes y més tard en el del Congrés de les races.

Tot aixó demostra lo popular que es el transcendental tractat d'arbitratge concertat entre Anglaterra y els Estats Units.

D'UNA VAGA

Marsella, 14 abril. — Aquest matí s'ha produït una col·lisió entre la policia y els manobres vaguistes, resultant vuit ferits, entre ells un agent de policia.

S'han practicat una trentena de detencions.

ESCUPTORS CATALANS PREMATS

Santiago de Xile, 14 abril. — S'ha celebrat la clausura de l'Exposició Internacional de Belles Arts.

L'Estal ha adquirit per el Museu obres de Bonillare, Blay y Clará.

EL TREBALL NOCTURN DE LA CONA

Madrid, 14 abril. — Demà se celebraran diversos mitings socialistes per propaganda en pro de la supressió del treball nocturn de la dona.

FEU FAVORS...

Madrid, 14 abril. — S'han escapat cinc dones del Sifitcomi, valguenque d'una corda que'ls hi facilità l'almat d'una d'elles.

Al saltar a terra, aquest propinat a la seva estimada una polissa sobrana.

CRIM DESCOBERT

L'assassinat de la Vicenta Verdier. Descobrimint y detenció del criminal. — La noticia a Madrid. Historial y antecedents del crim.

León, 14 abril. — L'inspector de policia Francisco Baza, que havia presat servei a Madrid y ha sigut detingut aquí recentment, ha detingut a Salustia Morales, autor del assassinat de Vicenta Verdier, comés a Madrid, el dia 12 de juny de l'any 1907, en el carrer de Tudescos.

Madrid, 14 abril. — La noticia d'haver estat detingut a León l'assassí de la Vicenta Verdier, ha causat gran impressió.

La nova la publicà un periòdic del matí y el ministre de la Governació la confirmà després.

El senyor Ruiz Valarino manifestà que'l governador de León li havia telegrafiat, demanant detalls de l'assassinat.

El subjecte detingut es natural de M-norca y se presentà a León hostilment en una bona dona y vestint amb molta elegància.

Se titula farmacéutic de Piedrahita y se fou sospès pel fet de demanar d'n-r a diversos mitges.

Les autoritats procediren a la seva detenció y a l'interrogatori declarà que no era farmacéutic, y se confessà autor del crim del carrer de Tudescos.

En la conseqüència, el governador l'envià a la presó, a disposició del jutge, el qual comensà a practicar les diligències oportunes.

El criminal restà traslladat a Madrid.

Al conèxex el seu nom, Salustia Fernández Morales, s'ha reconstituït el seu historial.

Ha sigut empleat en el ministeri de la Governació y se sab que estava posament enamorat de Vicenta Verdier.

Aquesta, el desallava perquè sotmís relacions amb un altre subjecte nomenat Romillo.

El Salustia requeri a Vicenta para que trenqués aquestes relacions, a lo que ella se negà sempre.

Exasperat el Salustia per aquestes negatives, un matí que estigué a casa de la Vicenta, després d'insistir en les seves peticions sempre rebutjades, agafà un ganivet que vogé sobre una taula de nit y va ferir a la Vicenta una terrible ferida en el coll.

Vicenta demanà socors, però fou inútil, ja que morí abans de poder arribar a casa.

L'agressor fugí, escapanse a Amèrica, on restà alguns temps.

Després retornà a Espanya, vivint del jò a Santander, Valencia, Sevilla y altres capitals.

Ara's dirigia a La Corunya, a l'objecte d'embarcar-se novament para l'Amèrica, quan ha estat detingut.

UY OCLÓ

Nova York, 14 abril. — A les regions del Miscauri y Oklaurus hi ha descarregat un cicló, destruint moltes cases.

Se sab que hi ha 25 morts y 100 ferits. Més de 500 famílies se troben sense lloc ont aixopugarse per haverse enlonsat les seves cases.

EN TEMPS DE LA DEMO R CIA

Madrid, 14 abril. — Pel fet de repartir unes fulles senyalant la fonda crisi de la fe religiosa, han estat detinguts diversos individus pertanyents a la Joventut Obrera Republicana.

Desde'l jutjat ingressaren a la presó.

DESANM CIÓ

Madrid, 14 abril. — Amb motiu de la festivitat del dia els efectes polítics han estat tot avui completament desamats.

CONSERVADORS Y LLI ERLALS

Madrid, 14 abril. — Els conservadors se mostren indignadíssims contra «El Liberal» per haver publicat aquest periòdic un solt dient que'l senyor Dato renunciava l'acta de diputat.

«La Epoca» diu que aixó ha sigut una broma de molt mal gust.

VISITA

Madrid, 14 abril. — El president del Consell ha retornat avui la visita al nou representant de Portugal a Espanya.

DESGRACIA

Madrid, 14 abril. — A la barrada dels Quatre Camins, un carratge particular ha atropellat a un noi, deixant-lo mort a l'acte. El conductor ha estat detingut.

CONSELL

Madrid, 14 abril. — Demà els ministres se reuniran en Consell en el Ministeri de la Governació, a dos quarts de quatre de la tarda.

LA DADA

Madrid, 14 abril. — Les iglésies s'han vist, com de costum, concorregudes.

Al palau també hi ha hagut aquesta tarda de funcions religioses.

Als carrers d'Alcalá, Porta del Sol, Major y altres dels curs, hi ha una gran gentada, predominant el sexe bell amb la clàssica mantellina y vaporosos trajos de primavera.

S'ha sospès el trànsit rodat.

Els balcons estan empaltats y plens de gent esperant el pas de la professió.

El rei y tota la família reial presenciaran el pas de la professió desde'l balcó gran de la porta del Príncep.

—A l'entrada del carrer de la Princesa, ont està situada la capella de la «Cara de Diosa», s'ha verificat aquesta matí una tradicional romeria que, amb aquest nom, ve a donar el Divendres Sant una nota nota de biquina y profana alegria.

Aquesta part del centre de Madrid no sembla estar en dies de recolliment com-

memoratiu de la passió de Crist; sembla haver venut els dies d'estiu.

La gent canta, balla y després transcorre pel centre de la població en coixe.

Sevilla. — Ha millorat el temps, per lo que estan els carrers animadíssims.

Els trens del matí han portat més de 10.000 forasters.

Ahir a la plassa de Sant Francisco, al carrer de les Serps y en tots els de l'itinerari de les Contraries, la concurrència fou molt nombrosa.

Ahir sortiren set germans.

La darrera passà pel carrer de Sant Francisco a la una de la matí.

El «Miserere» d'Esclava se cantà a la Catedral.

Hi hagué molta gent.

L'acte resultà grandí.

Avui sortiran altres 7. Confraries.

La professió va esser molt lluita.

A la germanada de les cigarres neocompanyaven l'una comissió militar y una companyia del regiment de Soria amb bandera y música.

Presidia el general Zulueta en representació del rei.

Valladolid. — Han ingressat a la presó Josep Pastor, Enric Ibarra, Ferran Miquel y doctor don Antoni Aleja. — Totes neocompanyaven l'una comissió militar y una companyia del regiment de Soria amb bandera y música.

Presidia el general Zulueta en representació del rei.

Madrid, 14 abril. — S'ha verificat la professió amb el ceremonial acostumat.

La desfilada s'ha fet davant del palau.

Desde'l balcó de la plassa d'Orient l'ha presenciada la família reial y el Govern.

Madrid, 14 abril. — Els Ajuntaments de Saragossa, Cádiz, Arcos y altres pobles, han acordat no assistir als oficis de la Setmana Santa, ni subvencionar els cultes religiosos.

Lo del Marroc

Londres. — El correspon al de «The Times» a Tànger comuni a que alí s'acusa a les autoritats espanyoles de Ceuta, de buscar el pretext para una intervenció, enviant li terri a la maroquí, ofica s ve'tis d'io me, amb pells grups de soldats, als quals, per sort, no han alicat per als indígenes.

Madrid, 14 abril. — El director de «La Correspondencia de España» envia desde Gibraltar al seu periòdic la següent informació:

Persones conecdores dels assumptes del Marroc convenen en que'l moment actual es difícil, per la situació en que's troben les càbils, però atorguen que esan intranquiles les dels voltants de Ceuta y Tetuán, a les quals, com si visquesin en un món distint, res les importa lo que passa en el regne de l'Imperi.

Una gran part dels moros de Tetuán, al davant dels quals hi ha en Levadí y Abd-El-Grind, desiguen ardentment que l'acció d'Espanya sigui ràpida y enèrgica, amb l'objecte de que lo més aviat possible siguin un fet les obres públiques que Tetuán des de la temps reclama.

Quasi tots els jueus rics residents a Tetuán se mostren igualment partidaris de que l'acció espanyola sigui ràpida y cruén que hi haurà successos d'importància en la segona quinzena d'abril.

Les impressions de persones experimentades, que han parat al darre ament amb moros pacífics que venen aquí amb frequència desde Tetuán para atendre als seus negocis comercials, són optimistes per creure que els cabillens no s'oposaran a l'acció d'Espanya, per estar convençuts de que p r v r i u d'ella ha de resultar el més beneficiat extraordinàriament.

Per la seva part, els autòritats que'l soldà té establertes a la pas a de Tetuán, sab n quicòm de lo que's prepara o pot ocórrer però no donen mostra de la més petita intranquil·litat.

El capità Golligold y els ténies que manen el labor de la policia espanyola han realitzat diverses excursions pels voltants de Tetuán. An aquestes excursions, fets a manera d'exploració, s'hi concedeix molta importància y se diu que són molt sat la fora els informes recollits pels exploradors, en el sentit de que'l terreny està perfectament preparat.

Se parla molt del Río Martín, essent creença general que haurà de jugar paper important en el pervenir.

Aquí se dona per segur entre persones que se venen per ben en comad a que, Espanya actuarà aviat a Tetuán, Lora he y Akazquivir, amb barcos de guerra y tropes de desembarc.

Respecte de Ceuta, se diu que la cavalleria podrà principal en els aconeciments que pugnin desenvoluparse. Se parla de la de sis regiments de dia arma, y se diu que dos d'ells formaran en les correspon n divisions y amb els a tres que se formà una divisió manada per Infant don Carles.

Se creia que estava designat el port de Algeciras para servir de base d'envio de reforços, però fins ara no's porta cap preparatiu fet.

Anglaterra y'l conflicte

Londres. — Una nota oficiosa diu que Anglaterra no ha fet cap indicació a França respecte del Marroc.

Francia ha noticiat darrerament a Anglaterra la conducció que podria tenir de seguir davant de certes eventualitats y Anglaterra no ha fet cap observació an aquesta notificació.

Diplomacia interessada

Tànger, 14 abril. — Una carta de Fez diu que hi ha tranquil·litat entre la població.

El soldà persisteix cada dia més en la tática d'afalac y de la promesa, que no pas amb la de les armes, que fins ara ha resultat impotent.

Ha patat nrt les tribus d'Hinnia y Benomari, eximint-se dels impostos y abonant un duru a cada combatent.

A cambi d'aixó, els cabillens s'han prestat a incorporar-se a les tropes imperials.

Amb aquest reforç, les tropes del soldà se atreviran a planar una acció als Benimilr.

Rebels ylleals indisiplinats

Tànger. — Cartes que alcansen les notícies de Fez, diuen que el grup de genets dels Benimilr han tingut d'abandonar p'posadament el camp y que, conecient la retirada, els Benimilr els prengueran el bestiar.

S'assegura que'ls de Cherarda, canals de la lluita, han convidat als Benimilr a fer el darre esforç en una acció decisiva contra els imperials, menassant-los amb passar-se al bndol contrari si no se'ls atia. Les demes càbils estan indecises, esperant la determinació de p'quien es hiran.

El dia 7 acamparen prop de Fez 300 alaris, notant-se en ells símptomes d'indisciplinari. Se tem que's passin als rebels amb armes, municions y diners que'ls donà no fa gaire el coronel Mangin.

L'opinió corrent es la que'ls Benimilr aturaran als imperials quan s'aconseguir el temps. Com que les càbils sona que no estan gaire disposades a secundar-los, se creu molt probable que siguin derrotats.

El Maghen en esforços desesperats para solmetre a chevardes y altres càbils. Se val del Xerif Ouan, que té en ells algun prestigi. Ja se'n han sotmés dues, que han entregat mil genets al soldà.

La situació de Fez

Tànger. — Altres notícies de Fez, amb data 8, asseguren que la situació en general no ha millorat.

La guarnició no té municions y se tem un pròxim atac a la població.

(Com se veu, no poden esser més contradietories les noves que's tenen del Marroc. Unes volen significar que la situació s'arregla y que Mulei Hafid torna a tenir el tron segur, mentre at'es estan molt lluny de deixar entreveure'l final del conflicte.)

Passaigs militars

Londres, 14 abril. — El «Times» senyala els passaigs militars que realisen les forces espanyoles de Ceuta, en territori marroquí, censurant a les autoritats militars per considerar que aixó es una imprudència en els moments actuals.

Els hianzas

Tànger, 14 abril. — Considerant el Maghem que'l concurs dels hianzas seria desfavorable para l'actual lluita, ha encarregat para lo garbar, a un esantóna molt influent que s'ha ofert a treballar la causa de Mulei Hafid.

La majoria de la càbila fins ara no ha decidit la seva actitud, predominant el criteri de permanèixer neutrals esperant el desenrotllo dels aconteixements.

Congrés Regional d'Ateneus

(Reus, dies 15, 16 y 17 dels corrents)

TEMES.

Comissió de Ciències Fisio-Ouímio-Naturals.

Tema oficial: «Les ciències y els Ateneus: Quines deuen divulgar amb prefeència ateses les condicions de l'ambient; med's p'acties: ponent, doctor don Echnat Fontseré. — «Estudio de la Naturaleza de la Región. Colecciones: ponent, doctor don Fr n is o Figueroa y Tarrats. — «Acció dels Ateneus en la vulgarització de les ciències: ponent, don A. Jorras Pallés. — Tema recomanat: «Funcionament dels Ateneus comparat amb el dels organismes: ponent, don A. Porta Pallés.

Comissió d'Higiene y Medicina social.

Temes oficials: «Norma de l'acció cultural segons els principis mèdico-socials: ponent, doctor don J. Queraltó. — «Acció social dels Ateneus en l'«Higiene del Treball»: ponent, doctor don Antoni Aleja. — Temes recomanats: «Divulgació de coneixements de Higiene individual y colectiva als Ateneus: ponent, doctor don Alexandre Fries. — «Les preocupacions y prejudicis vulgars en materia curativa destruits per l'acció de l'Ateneu: ponent, doctor don Pere Bularré. — «Higiene de l'adolescència: missió de l'Ateneu y de l'Escola: sa delimitació: ponent, doctor don J. Mestre y Puig. — «Missió dels mitges y farmacèutics rurs: en popularitzar les ciències mèdiques y naturals: necessitat y med's: ponent, doctor don Jaume Agnaldé.

Comissió de Cultura Agrícola.

Tema oficial: «Les qüestions agraries y l'Associació cultural: ponent, don Claudi Oliveras Masó. — Temes recomanats: «Medis pràctics para extender l'acció educadora de l'Ateneu en les cases rurals de la comarca: ponent, don Josep Mestre Miquel. — «L'Exco a les ciutats y l'emigració trasllatada continguts per l'instrucció de les classes rurals: ponent, don Manuel Ferrer y Jover. — «Acció de les entitats culturals en materia agraria: ponent, don Miquel Barberá y Baldrich.

Comissió d'Estudis Socials.

Temes oficials: «El Municipi com generador de cultura, regulador d'acció social y opulor del benestar col·lectiu: ponent, doctor don J. Valenti y Vivó. — «Els problemes socials y l'Ateneu: — Temes recomanats: «L'esperit associacionista preparant el col·lectivisme: ponent, don J. Recasens Mer adé. — «Les entitats de cultura deuen participar a l'acció social: ponent, don J. M. Talhada. — «Aspecte econòmic de les Ateneus: ponent, don J. Kies Alvarez. — «L'activitat local: donora com a norma en l'ensenyança dels principis econòmics: ponent, don Rómul S. Rocamora.

Comissió d'Estudis polítics.

Temes oficials: «Missió dels Ateneus en la formació de l'opinió pública: ponent, don Francisco Layret. — «Els Ateneus y les qüestions polítiques d'actualitat: ponent, don Antoni Estivill y de Llorach. — «L'estudi del Dret Polític als Ateneus: — Temes recomanats: «L'estat y l'Associació para la cultura: «L'Ateneu afavorint la capacitat política dels ciutadans: ponent, don A. Rovira y Virgili. — «L'Associació lliure a la Democràcia.

Comissió de Biblioteques.

Temes oficials: «Medis pràctics para la creació y foment de Biblioteques populars: — Temes recomanats: «Criteri a seguir en la formació de Biblioteques públiques: ponent, don Lluís de Zulueta. — «Impulsió y desenvollop de Biblioteques circulants en les associacions culturals: ponent, don J. Simó y Bofarull. — «Condicions materials para'l millor funcionament de les Biblioteques populars: — Tema lliure: «Missió ideològica de les Biblioteques populars: (Resultats d'unes experiències); ponent, don Josep Maria de Sucre.

Comissió de Premsa.

Temes oficials: «La llibertat de la Premsa, los Ateneus, la premsa y el poble: ponent, don Marcel Domingo. — «Les Entitats Culturals deuen complir la seva acció amb publicacions periòdiques que reflexin son esperit d'un mode intens y depurat: — Temes recomanats: «La promesa neutre: la literatura; la ténica; la política; la social; quina preferència deu mostrar l'Ateneu an aquelles.

Comissió d'Art.

Tema oficial: «Noticia de l'associació de cultura para desenrotllar y depurar la receptivitat y sentit p'ístics del poble: ponent, don Felis Elies Braccones. — Temes recomanats: «L'individualisme y l'art d'escola: L'artista individual y el poble. Situació de l'Ateneu en aquestes qüestions tenint en compte el fi d'educació del mateix: ponent, don F. Cubells y Florentí. — «L'associació para l'Art.

Comissió de Música.

Temes oficials: «La cultura musical sicientia ca aliana: ponent, don Feip Pedrell. — «L'ensenyança musical obligatòria: ponent, don Joaquim Pena. — «La música a chor y la psico-logia colectiva. El Chor y l'Orquestra a l'Ateneu: ponent, don Eusebi Benagón. — Tema recomanat: «La música a la educació ind' dual.

Comissió de Teatre.

Temes oficials: «De lesors que'ns al fer y cap aont devem diponent, don Adrià Gual. — «El Teatre Soc: que manquen, en bé de la nostra cultura; ginito para substituir el trànsit teatral de ciutats: ponent, don Joan Puig y Ferrater. — Tema recomanat: «El Teatre y les seves condicions: y els medis de difusió col·lectius son suficients para que a elles el Teatre no desigui de sos fins».

Comissió de Llenguas naturals y artificials.

Temes oficials: «Necessitat para augmentar la cultura y l'expansió de nostra indústria de la divulgació de les llengues naturals: ponent, don Frederic Pujal y Vallés. — «Cooperació para l'expansió y oficialització d'una llengua internacional: la millor, l'Estilut de la llengua Catalana car l'actual estat lles. — «Cooperació para la fundació de l'insperanto: ponent, don Frederic Pujal y Vallés. — «Aportació de Posors individual para instituir als Ateneus l'ensenyança d'alguna llengua natural: ponent, don Joan Ferrat y Gill. — Tema recomanat: «Propagació de l'esperanto per medi de les Institucions Populars: ponent, don Enric Agudé. — «Les causes del definitiu èxit de l'esperanto: idioma auxiliar internacional. Intervenció en l'esperantisme que deu tenir les corporacions: ponent, don Delfi Dalmau Janer.

Comissió d'Oficis y Arts industrials.

Temes oficials: «Medis para la fàcil implantació y funcionament d'Escoles d'Arts y Oficis all aont els organismes Oficis no poden establir-se. — «Ensenyanes que deu donar amb prefeència l'Ateneu en aquestes matèries: y nomenats els cursos de l'ora: ponent, don Pere Caselles y Tarrats. — Temes recomanats: «Els concursos d'oficis y d'aprentes: ponent, don Lluís Ribé y Martorell. — «Especials ventatges que rporta a la classe obrera l'Associació de cultura: medis para augmentar-les. — «L'aspecte artístic del

